

Academiejaar 2005-2006

Programmagids

Bachelor in de logopedie en de audiologie

Bachelor 1

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp	Semester	Deeltijds
Methodieken in de logopedie en audiologie	Kernvakken	6	1 + 2	deel 2
Spraak - Articulatie	Kernvakken	4	1 + 2	deel 2
Spraak - Stem	Kernvakken	3	1 + 2	deel 2
Spraak - Vloeiendheid	Kernvakken	3	1 + 2	deel 2
Taal - Mondelinge taal	Kernvakken	6	1 + 2	deel 2
Taal - Schriftelijke taal en rekenen	Kernvakken	3	1 + 2	deel 2
Gehoor	Kernvakken	4	1 + 2	deel 2
Communicatie	Kernvakken	4	1 + 2	deel 1
Taalwetenschappen	Hulpwetenschappen	4	1	deel 1
Algemene psychologie	Hulpwetenschappen	3	1	deel 1
Psychomotoriek	Hulpwetenschappen	3	1	deel 1
Algemene anatomie en fysiologie met specifieke aandacht voor	Hulpwetenschappen	5	1 + 2	deel 1
Neurologie	Hulpwetenschappen	3	2	deel 1
Fysica	Hulpwetenschappen	3	1 + 2	deel 1
Wetenschappelijk handelen	Hulpwetenschappen	6	2	deel 1

Studiecontract

De opleiding Bachelor in de logopedie en de audiologie aan de Lessius Hogeschool leidt studenten op tot het beroep van logopedist of audioloog. Wanneer een student afstudeert heeft hij het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar bereikt. De beide diplomas leiden tot een erkenning door het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV).

Studenten verwerven beroepsspecifieke competenties op vlak van

- advies- en Informatieverstrekking
- diagnostiek
- behandeling
- samenwerking
- beheer van een praktijk
- en kunnen een bijdrage leveren aan projectmatig wetenschappelijk onderzoek

Een professionele bacheloropleiding geeft tevens een algemene vorming op meerdere vlakken:

Denk- en redeneervaardigheid

De student is in staat om zelfstandig, en in overeenstemming met beroepsspecifieke inzichten, een kwaliteitsvolle redenering op te bouwen.

Informatie verwerven en verwerken

De opleiding stelt nieuwe beroepsspecifieke informatie ter beschikking, die de student zelfstandig kan verwerven en verwerken.

Kritisch reflecteren

De student kan kritisch reflecteren op het eigen beroepsspecifieke functioneren.

Methodisch handelen

De opleiding biedt in de verschillende opleidingsonderdelen regelmatig nieuwe problemen aan. De student kan methodisch handelen om deze problemen aan te pakken.

Leidinggevende taken uitvoeren

De student kan zelfstandig werkplannen opmaken, initiatief nemen bij groepswerken, en taken bespreken met collegas.

Communiceren van informatie, problemen en oplossingen

De student kan zowel schriftelijk als mondeling beroepsgerichte informatie verstrekken, problemen formuleren en mogelijke oplossingen voorstellen.

Teamgericht werken

De student is in staat in een multidisciplinair team een eigen constructieve inbreng te doen, waarbij hij respect heeft voor de inbreng van de anderen.

Oplossingsgericht werken

De student kan gebruik maken van beroepsspecifieke inzichten bij het oplossen van professionele problemen.

Methodieken in de logopedie en audiologie

Code: LA1oMeth
 Groep: Kernvakken
 Studiepunten: 6
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 1 + 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: CORNETTE Catherine, DE BAL Chris, DE BOND T Frank, MEERSMAN Mark
 Coördinator: CORNETTE Catherine

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Methodieken in de logopedie en audiologie

Inhoud

Partim **Theorie** : Hoewel het medisch model van oudsher geldt als hét model voor het ontstaan van de logopedische problemen, leert de student inzien dat dit model minder goed aansluit bij de realiteit van het logopedisch handelen: het vaststellen, verklaren en wijzigen (i.e. aan- en afleren, stimuleren, optimaliseren, ...) van communicatief gedrag. Het leermodel wordt daarom als alternatief aangereikt. In dit model wordt de rol van leerprocessen in de ontwikkeling van problematisch communicatiegedrag sterk benadrukt. Daarop aansluitend bepleit dit model een gedragstherapeutische aanpak, uitgaande van leertheoretische principes en gebruikmakend van een op de (experimenteel) wetenschappelijke methodiek gebaseerde structuur. De student leert het begrippenkader van de gedragstherapeut te hanteren en leert de verschillende stappen van deze aanpak te kennen en te begrijpen.

Partim **Documentatie** : De student leert verschillende hulpmiddelen (bibliotheek, internet, professionele databanken, Toledo) te gebruiken die hem in staat stellen zijn kennis te verruimen. Met behulp van deze instrumenten leert hij tevens de essentie van de logopedie te kennen, zijnde : het beroepsprofiel en de tewerkstellingssectoren, de classificatie van logopedische stoornissen, de logopedische terminologie en de invloed van communicatieproblemen.

Partim **Observatie en interview** : Dit thema wil de studenten het belang doen inzien van de kennis en vaardigheden met betrekking tot 'Observatie / interview' in de logopedische praktijk. Hij maakt kennis met verschillende hulpmiddelen voor observatie, screening, interview en leert ze hanteren bij een normale ontwikkeling en bij ontwikkelingsstoornissen. De aldus verworven vaardigheden leiden tot het objectief kunnen rapporteren (algemeen en specifiek).

Partim **Gedragsanalyse** : Vertrekkend vanuit de methodiek van het logopedisch handelen en het hierin geschetste gedragstherapeutisch proces, wordt nader ingegaan op een belangrijk onderdeel van de diagnostische of taxatiefase, nl. het ontleden van het probleemgedrag (i.c. problematisch communicatiegedrag), meerbepaald de functie- en betekenisanalyses van diverse probleemelementen. Er wordt nauw aangesloten bij de theoretische rationale voor deze analysemethoden en de student krijgt tal van concrete voorbeelden en oefeningen, toegepast op normale communicatiegedragingen en op probleemgedragingen uit de logopedische praktijk.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen. (Kerncompetentie)
5. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepsveld en met vertegenwoordigers van andere beroepsvelden. (Kerncompetentie)
6. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
7. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
8. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus

complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)

Toelichting

De student verwerft de competenties voor zover zij betrekking hebben op het methodisch handelen van de logopedist/audioloog.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan werkers en studenten in de gezondheidszorg, welzijnzorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
2. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan personen screenen die op verzoek van ouders, leerkrachten, artsen of andere beroepsbeoefenaars worden aangemeld. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
3. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
4. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan personen doorverwijzen naar een arts of andere hulpverlener. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan preventieve maatregelen evalueren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
6. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan het onderzoeksinstrumentarium i.v.m. de stem, de spraak, de taal, het gehoor en de orale functies hanteren, teneinde gegevens te verzamelen die relevant zijn voor de voorwaarden, het gedrag en de stoornissen omtrent communicatie en oraal functioneren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
7. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan de verzamelde gegevens ordenen en interpreteren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
8. Behandeling - Analyse van behandelingsmogelijkheden - De student kan overwegen welke logopedische methoden en hulpmiddelen toegepast kunnen worden. (Niveau: weten)
9. Behandeling - Planning - De student kan het hoofddoel en de subdoelstellingen van de behandeling bepalen. (Niveau: weten)
10. Behandeling - Evaluatie - De student kan het effect van de behandeling evalueren. (Niveau: weten)

Toelichting

De student verwerft deze competenties voor zover zij betrekking hebben op het methodisch handelen van de logopedist/audioloog.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

- Cornette, C, De Bal, C. De Bondt, F. & Meersman, M. *Methodieken: documentatie*. Onuitgegeven cursus, Lessius Hogeschool
- Cornette C. & Meersman M. (s.d.). *Nota's bij het practicum gedragsanalyse*. Onuitgegeven cursus
- Cornette C. & Meersman M. (s.d.). *Methodieken in de Logopedie en Audiologie: annotaties bij het handboek 'Inleiding tot de Gedragstherapie' (Orlemans, e.a. 1995)*
- De Bal, C. & De Bondt, F. *Methodisch handelen in de logopedie en audiologie: observatie / interview*. Onuitgegeven cursus, Lessius Hogeschool
- Orlemans, J.W.G., Eelen, P., & Hermans, D. (1995). *Inleiding tot de gedragstherapie*. Houten/Diegem : Bohn Stafleu Van Loghum
- Stes, R. (1993). *Inleiding in de logopedie en audiologie*. Leuven: Acco

Aanbevolen leermiddelen

- Grandlund, M. & Olssen, C. (1997) *Eerst observeren, dan communiceren. Over de beoordeling van het communicatieniveau van mensen met een verstandelijke handicap*. Elsevier / De Tijdstroom

- Halberstadt-Freud, H.C. (1989). *Psychodiagnostiek met kinderen en adolescenten*. Lisse: Swets & Zeitlinger
- Janssens, J.M.A.M. (1995). *Ogen doen onderzoek. Een inleiding in de methoden van sociaal-wetenschappelijk onderzoek*. Lisse: Swets & Zeitlinger
- Kievit, Th., de Wit, J. & Tak, J.A. (1992). *Handboek psychodiagnostiek voor de hulpverlening aan kinderen*. Amsterdam: College Uitgevers
- Korrelboom, K. & Ten Broeke, E. (2004) *Geïntegreerde cognitieve gedragstherapie : Handboek voor theorie en praktijk*. Bussum: Couthino
- Korrelboom, C.W., & Kernkamp, J.H.B. (1993), *Gedragstherapie*. Coutinho: Muiderberg
- Leliefeld-Theunissen, H.M.R. (1987) *Observeren door opvoeders. Een instrument om probleemgedrag van kinderen te analyseren*. Leuven: Acco
- Luteijn, F., Deelman, B.G. & Emmelkamp, P.M.G. (1990). *Diagnostiek in de klinische psychologie*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum
- Morris, D.W.H., (1988). *A dictionary of speech therapy*. London: Taylor and Francis
- Nicholosi, L., E. Harryman & J. Kresheck (1989). *Terminology of communication disorders: speech, language, hearing*. Baltimore: Williams and Wilkins
- Timmers-Huigens, D. (1996). *Observeren en rapporteren in de Sociaal Pedagogische hulpverlening*. Van Tricht Uitgeverij
- Van Maele, G. (1982) *Woordenboek voor spraakpathologie: spraak, stem, taal, gehoor: normale en afwijkende functies en aanverwante gebieden*. Alphen aan den Rijn: Stafleu
- Verschillende artikels uit internationale vaktijdschriften, jaarlijks aangepast. Geneeskundige en psychologische woordenboeken

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum

Omschrijving

In de hoorcolleges wordt toegelicht hoe de student op adequate wijze informatie kan verzamelen omtrent een logopedisch probleem. Hierbij wordt gebruik gemaakt van diverse informatiekanalen (zijnde de bibliotheek, het internet en elektronische databanken). Tevens wordt in de hoorcolleges het gedragstherapeutisch model middels voorbeelden toegepast op logopedische stoornissen. Naarmate er meer begrippen bekend zijn wordt de student uigenodigd om zelfstandig teksten door te nemen en voorbeelden te genereren.

In de oefenpractica krijgt de student de gelegenheid om op zelfstandige wijze logopedische informatie te verzamelen met behulp van verschillende media. Daarnaast leert de student de in de hoorcolleges aangeboden inhoud te concretiseren en in te oefenen om aldus zijn vaardigheden in het analyseren en oplossen van problemen aan te scherpen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen
- permanente evaluatie

Omschrijving

Tijdens het mondeling examen wordt de leerstof van de theorie bevraagd. Het schriftelijk examen heeft betrekking op de oefenpractica, waarbij de student oefeningen ter oplossing krijgt aangereikt. De permanente evaluatie heeft betrekking op het onderdeel *observatie en interview* gedurende welke practica de student gequoteerd wordt voor zijn engagement en voor ingediende opdrachten.

De examenplanning en cijferverdeling is als volgt:

- Eerste examenperiode (januari)
 - Theorie** (25% van het eindcijfer)
mondeling examen
 - Documentatie** (25% van het eindcijfer)
schriftelijk examen
- Tweede examenperiode (mei-juni)
 - Observatie en interview** (33% van het eindcijfer, waarvan 1% toegekend wordt tijdens de permanente evaluatie)
 - Gedragsanalyse** (17% van het eindcijfer)
schriftelijke examens
- Derde examenperiode (augustus-september)
 - Theorie**
mondeling examen
 - Documentatie**
 - Observatie en interview**
 - Gedragsanalyse**
schriftelijke examens

Begeleiding

De studenten kunnen tijdens, voor en na de colleges, alsook volgens afspraak op individuele basis, vragen stellen. Tijdens het oefenpracticum wordt er feedback gegeven op opdrachten door middel van een onderwijsleergesprek en peer-review.

Spraak - Articulatie

Code: LA1oSprArt
 Groep: Kernvakken
 Studiepunten: 4
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 1 + 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: COPPENS Hilde, ELEN Rik, MANDERS Eric
 Coördinator: MANDERS Eric

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Spraak - Articulatie

Inhoud

Volgende onderwerpen komen aan bod:

- Wat is articulatie? (samenspel van psycholinguïstische, biologische en psycho-akoestische factoren)
- Hoe ontwikkelt de articulatie zich? (fasen in de ontwikkeling, theorieën over articulatieontwikkeling)
- Documentatie van de articulatieverwerving a.d.h.v. articulatieonderzoek (ASIA-V, Antwerps Articulatie Onderzoek)
- Introductie afwijkend articuleren (fenomenen, oorzaken, beginnende diagnostiek)
- Introductie orale myofunctionele stoornissen (fenomenen, oorzaken, beginnende diagnostiek)
- Introductie neurogene articulatiestoornissen (fenomenen, oorzaken, beginnende diagnostiek)

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.

Toelichting

Beperking: er wordt een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van deze algemene competenties.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan werkers en studenten in de gezondheidszorg, welzijnszorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning. (Niveau: inzien)
2. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan hulpvragers en hun omgeving over vraagstellingen ten aanzien van ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied en mogelijkheden tot behandeling. (Niveau: weten)
3. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan mogelijke stoornissen op het vlak van stem, spraak, taal en gehoor vroegtijdig opsporen. (Niveau: toepassen)
4. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan personen screenen die op verzoek van ouders, leerkrachten, artsen of andere beroepsbeoefenaars worden aangemeld. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan de verwijzer en/of de gescreende personen en hun omgeving informeren omtrent het resultaat van de screening. (Niveau: toepassen)
6. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: weten)
7. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan personen doorverwijzen naar een arts of andere hulpverlener. (Niveau: weten)
8. Samenwerking - Samenwerking - De student kent de grenzen van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de logopedist. (Niveau: weten)

Toelichting

De hier vermelde beroepsspecifieke competenties hebben betrekking op 'spraak-articulatie'.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

Stes R. (2000). *Articulatiestoornissen. Fenomenen, oorzaken en behandeling*. Acco, Leuven/Amersfoort.
Coppens H., Elen R. *Cursus articulatie: toepassingen*. Lessius Hogeschool, onuitgegeven cursus.
PP-presentaties bij de lessen

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk
- permanente evaluatie

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
schriftelijk examen over de stof van het eerste semester (handboek Stes p. 21 tot 65 en p. 78 tot 153 + inleidende les). Dit examen staat op de helft van de punten.
- 2de examenperiode (mei-juni)
schriftelijk examen over de theoretische stof van het tweede semester (handboek Stes p. 66-77, p. 239-259, p. 279-296, p. 335-356, p. 397-405 + AAO) en m.b.t. de praktische toepassingen van het ganse jaar
opdrachten m.b.t. AAO, ASIA-5 en syndromen
Samen staat dit op de helft van de punten (waarvan 3/4 op het schriftelijk examen en 1/4 op de opdrachten).
- 3de examenperiode (augustus-september)
schriftelijk examen over de stof van het ganse jaar

Begeleiding

De studenten kunnen voor, tijdens en na de colleges/oefenzittingen vragen stellen aan elk van de docenten. Zij worden tevens aangemoedigd om gebruik te maken van de beschikbare infrastructuur van de Lessius Hogeschool (studeercentrum met video's, handboeken, tijdschriften, ...). Tijdens de taken en praktische oefeningen is er ruimte voor begeleiding, feedback, bijsturing, ... De uitgevoerde opdrachten worden besproken door de docenten.

Spraak - Stem

Code: LA1oSprStem
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: CEUPPENS Piet, SMITS Ilse
Coördinator: CEUPPENS Piet

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Spraak - Stem

Inhoud

- Wat is stem? Onderdelen van stemgedrag
- Normaal stemgedrag: fysiologische correlaten, meetbaarheid, ontwikkeling van stemgedrag
- Meten van normaal stemgedrag: aërodynamische, akoestische en perceptuele parameters
- Afwijkend stemgedrag: gedragsaspecten, cognitieve component, emotionele component, sociale en vocale competentie
- Indeling van de stemstoornissen: basis van de indeling
- Introductie stemstoornissen (fenomenen, oorzaken, beginnende diagnostiek)
- Terminologie i.v.m. stem en stemstoornissen

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Leiding geven - Courante leidinggevende taken kunnen uitvoeren.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
6. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.

Toelichting

Beperking: er wordt enkel een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van deze competenties.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan werkers en studenten in de gezondheidszorg, welzijnszorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
2. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven over het gebruik en de functie van stem, spraak, taal en gehoor bij spreekberoepen. (Niveau: weten)
3. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan hulpvragers en hun omgeving over vraagstellingen ten aanzien van ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied en mogelijkheden tot behandeling. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
4. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan mogelijke stoornissen op het vlak van stem, spraak, taal en gehoor vroegtijdig opsporen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
5. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan personen screenen die op verzoek van ouders, leerkrachten, artsen of andere beroepsbeoefenaars worden aangemeld. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
6. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan de verwijzer en/of de gescreende personen en hun omgeving informeren omtrent het resultaat van de screening. (Niveau: weten)
7. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan preventieve maatregelen evalueren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
8. Diagnostiek - Anamnese - De student kan relevante gegevens van andere hulpverleners omtrent de hulpvragers verzamelen. (Niveau: weten)
9. Samenwerking - Samenwerking - De student kent de grenzen van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van

de logopedist. (Niveau: weten)

Toelichting

beperking: er wordt enkel een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van de hoger vermelde competenties voor zover zij betrekking hebben tot die aspecten die te maken hebben met normaal en afwijkend stemgedrag

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

- Stes, R. (2001). *Stemstoornissen. Stemmisbruik en verkeerd stemgebruik*. Leuven, Acco
- Aanvullend cursusmateriaal wordt aangeboden via de digitale leeromgeving

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum
- groepswerk

Omschrijving

- De studenten worden voortdurend gestimuleerd tot redeneren, kritisch reflecteren en creatief oplossingen en oefeningen te bedenken.
- Gedurende de hele cursus wordt intensief gebruik gemaakt van de faciliteiten van het studeercentrum en van de digitale leeromgeving. Hier vindt de student voorbeelden, transparanten, audiovisueel materiaal, oefeningen, discussieborden,

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk
- permanente evaluatie

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari):
schriftelijk examen (75% van de punten)
permanente evaluatie aan de hand van oefeningen, taken en opdrachten (25% van de punten)
- 2de examenperiode (juni)
schriftelijk examen (75% van de punten)
permanente evaluatie aan de hand van oefeningen, taken en opdrachten (25% van de punten)
Voor de berekening van het jaartotaal worden de cijfers uit de eerste en tweede examenperiode elk voor 50% in rekening gebracht.
- 3de examenperiode (september)
schriftelijk examen (100%)

Begeleiding

- De studenten kunnen vragen stellen voor, tijdens en na de colleges
- Permanent overleg met medestudenten en docenten is mogelijk via de digitale leeromgeving

Spraak - Vloeiendheid

Code: LA1oSprVloeiendhd
Groep: Kernvakken
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: MANDERS Eric, MEERSMAN Mark
Coördinator: MANDERS Eric

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Spraak - Vloeiendheid

Inhoud

- Introductie overte fenomenen van (on)vloeiendheid
- onderscheid normale/afwijkende onvloeiendheid
- coverte fenomenen van (afwijkende) onvloeiendheid
- reactiewijzen en attitudes t.a.v. afwijkende vloeiendheid
- theorieën en verklaringsmodellen van vloeiendheidsstoornissen
- smal- en breedspectrumbenaderingen van vloeiendheidsstoornissen
- stotteren en co-morbiditeit
- taxatie van vloeiendheidsstoornissen (aanmelding en interview)

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.

Toelichting

Beperking: er wordt een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van deze algemene competenties.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan hulpvragers en hun omgeving over vraagstellingen ten aanzien van ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied en mogelijkheden tot behandeling. (Niveau: weten)
2. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: weten)
3. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan de verzamelde gegevens ordenen en interpreteren. (Niveau: weten)

Toelichting

Beperking: er wordt slechts een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van hogervermelde competenties en enkel voor zover deze betrekking hebben op 'vloeiendheid'.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- PP-presentaties, aangeboden via Toledo

Werkvormen**Types**

- hoorcollege
- oefenpracticum

Evaluatie**Types**

- schriftelijk examen
- presentatie

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
schriftelijk examen over de stof van het eerste semester
Dit examen staat op de helft van de punten.
- 2de examenperiode (mei-juni)
schriftelijk examen over de stof van het tweede semester (4/5 van de punten van dit semester)
quoting op basis van groepspresentatie m.b.t. verklaringsmodellen (1/5 van de punten voor dit semester)
Dit examen staat samen op de helft van de punten.
- 3de examenperiode (augustus-september): schriftelijk examen over de stof van het hele jaar

Begeleiding

De studenten worden aangemoedigd tot het stellen van vragen voor, tijdens en na de lessen. Bovendien is er ruime gelegenheid tot interactie tijdens de oefenpractica. Ook worden de studenten aangemoedigd om maximaal gebruik te maken van de infrastructuur van het leercentrum (boeken, tijdschriften,...).

Taal - Mondelinge taal

Code: LA1oTaMondTa

Groep: Kernvakken

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: DE BAL Chris, LAMBERS Kris, MANDERS Eric, PEETERS Lieve

Coördinator: LAMBERS Kris

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Taal - Mondelinge taal

Inhoud

Hoofdstuk 1. Normale taal

De normale taal van het kind.

- Inleiding: kadering van de normale taalontwikkeling
- Omgevingstaal: taalaanbod, interactionele aspecten, interactiestijlen, ...
- Kindgebonden factoren die van invloed zijn op het taalverwervingsproces.
- Prelinguale periode: 0 - 1 jaar: ontwikkeling van intentionele communicatie, stadia in de ontwikkeling van klanken, brabbelen, ...
- Vroeglinguale periode: 1 - 2;6 jaar: fonologische ontwikkeling, eerste woorden, opbouw van de woordenschat, twee- en meerwoordzinnen, ...
- Differentiatiefase: 2;6 - 5 jaar: fonologische ontwikkeling, semantische evolutie, woordgebruik en woordklassen, morfologische ontwikkeling, zinsbouw, ...
- Voltooiingsfase: 5 jaar en ouder.

De normale taal bij ouderen.

Hoofdstuk 2. Fenomenologie van de afwijkende taal.

Taalontwikkelingsstoornissen.

- Definities.
- Indeling van taalstoornissen.
- Oorzaken van taalstoornissen.
- Screening / detectie / signalering

Verworven taalstoornissen.

- Definities.
- Symptomen.
- Subtypes.
- Definities.
- Beginnende diagnostiek.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan werkers en studenten in de gezondheidszorg, welzijnszorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning. (Niveau: inzien)
2. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven over het gebruik en de functie van stem, spraak, taal en gehoor bij spreekberoepen. (Niveau: toepassen)
3. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan mogelijke stoornissen op het vlak van stem, spraak, taal en gehoor vroegtijdig opsporen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan personen screenen die op verzoek van ouders, leerkrachten, artsen of andere beroepsbeoefenaars worden aangemeld. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan de verwijzer en/of de gescreende personen en hun omgeving informeren omtrent het resultaat van de screening. (Niveau: toepassen)
6. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
7. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan personen doorverwijzen naar een arts of andere hulpverlener. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
8. Diagnostiek - Anamnese - De student kan relevante anamnesegegevens ten behoeve van de in te stellen behandeling verzamelen. (Niveau: toepassen)
9. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan het onderzoeksinstrumentarium i.v.m. de stem, de spraak, de taal, het gehoor en de orale functies hanteren, teneinde gegevens te verzamelen die relevant zijn voor de voorwaarden, het gedrag en de stoornissen omtrent communicatie en oraal functioneren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
10. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan de verzamelde gegevens ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
11. Behandeling - Analyse van behandelingsmogelijkheden - De student kan overwegen of de relevante voorwaarden aanwezig zijn tot het gebruik van orale functies en/of mogelijkheden tot communicatie. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
12. Samenwerking - Samenwerking - De student kan constructief deelnemen aan teambesprekingen. (Niveau: toepassen)

Toelichting

De vermelde beroepsspecifieke competenties hebben betrekking op '**mondelijke taal**'.

Het opleidingsonderdeel heeft vnl als doel de student kennis en inzicht te laten verwerven in de normale taal en de fenomenologie van de afwijkende taal. Dit is de basis om te kunnen overgaan naar een verantwoorde diagnostiek en behandeling. Hierop wordt de student hoofdzakelijk geëvalueerd.

De aangeduide competenties zijn een eerste stap op vlak van advies/informatieverstrekking en beginnende diagnostiek.

Toelichting bij:

Diagnostiek: onderzoek: instrumentarium: Dit is in het 1ste jaar beperkt tot screeningsonderzoeken i.v.m. taal.

Samenwerking: Overleg met medestudenten wordt gezien als eerste stap naar echte teambespreking.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Schaerlaekens, A.M., en Gillis, S. . (1997) *De taalverwerving van het kind*. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Goorhuis, S.M. en Schaerlaekens, A.M., (2000) *Handboek taalontwikkeling, taalpathologie en taaltherapie bij Nederlandssprekende kinderen*. Utrecht: De Tijdstroom.
- De Bal, C., Lambers, K., Manders, E., Peeters, L., *Mondelijke taal 1ste jaar LA*. Lessius Hogeschool, onuitgegeven cursus.
- Digitale leeromgeving (Toledo): presentaties, links, oefeningen, informatie.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

Hoorcolleges en oefenpractica. In het kader van verwerving van kennis, inzicht en vaardigheden m.b.t. taal voeren de studenten een aantal opdrachten uit. Om de studenten te helpen bij het verwerken van de leerstof, staan er toetsen op Toledo.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- Andere: toetsen via Toledo

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
Hoofdstuk 1. Normale taal: schriftelijk examen
Dit examen en de toetsen staan op ½ van de punten.
- 2de examenperiode (mei-juni)
Hoofdstuk 2. Fenomenologie van afwijkende taal: schriftelijk examen
Dit examen en de toetsen staan op 1/2 van de punten
- 3de examenperiode (augustus-september)
Hoofdstuk 1. Normale taal
Hoofdstuk 2: Fenomenologie van afwijkende taal
Schriftelijk examen, elk op 1/2 van de punten

Begeleiding

Tijdens en na de les kunnen de studenten vragen stellen. De studenten worden gestimuleerd om gebruik te maken van de infrastructuur van het studeercentrum: handboeken, tijdschriften, videoreportages, enz.

Taal - Schriftelijke taal en rekenen

Code: LA1oTaSTaRek

Groep: Kernvakken

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: LABAERE Annelies, LOWETTE An, THEUNIS Lut

Coördinator: THEUNIS Lut

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Taal - Schriftelijke taal en rekenen

Inhoud

Theorie:

Inleiding

Het didactisch model van Van Gelder

Hoofdstuk 1: de beginsituatie - voorbereidende vaardigheden

- van het leren lezen
- van het leren spellen
- van het leren rekenen

Hoofdstuk 2: doelstellingen

- algemene doelstellingen: ontwikkelingsdoelen en eindtermen
- concrete doelstellingen van het lees-, spelling- en rekenonderricht: de leerplannen

Hoofdstuk 3: de onderwijsleersituatie van het leesproces

- verschillende visies omtrent het verloop van het leesproces
- leesmethoden
- leesstrategieën
- deelleerprocessen

Hoofdstuk 4: de onderwijsleersituatie van het leren spellen

- verschillende visies omtrent de ontwikkeling van het leren spellen bij een kind in het basisonderwijs
- spelmethoden
- spellingstrategieën
- deelleerprocessen
- spellingcategorieën
- instructieprincipes

Hoofdstuk 5: de onderwijsleersituatie van het leren rekenen

- de verschillende visies omtrent de ontwikkeling van het rekenproces
- rekenmethoden
- deelleerprocessen

Hoofdstuk 6: leerproblemen

- omschrijving: definitie - etiologie - differentiaaldiagnose
- categorieën
- verschillende visies omtrent etiologie
- de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind met leerstoornissen
- inleidende begrippen omtrent diagnose
- inleidende begrippen omtrent behandeling

Praktijk:

Hoofdstuk 1: oefeningen m.b.t. eindtermen en leerdoelen; de leerplannen lezen, schrijven, rekenen

Hoofdstuk 2: oefeningen m.b.t. de normale leesontwikkeling, de normale spellingsontwikkeling, leesmethodes

Hoofdstuk 3: oefeningen m.b.t. anamnese en screening

Hoofdstuk 4: oefeningen m.b.t. beginnende diagnostiek; aan de hand van casussen

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.

4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan werkers en studenten in de gezondheidszorg, welzijnszorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning. (Niveau: inzien)
2. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven over het gebruik en de functie van stem, spraak, taal en gehoor bij spreekberoepen. (Niveau: toepassen)
3. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan mogelijke stoornissen op het vlak van stem, spraak, taal en gehoor vroegtijdig opsporen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan personen screenen die op verzoek van ouders, leerkrachten, artsen of andere beroepsbeoefenaars worden aangemeld. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan de verwijzer en/of de gescreende personen en hun omgeving informeren omtrent het resultaat van de screening. (Niveau: weten)
6. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: toepassen)
7. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan personen doorverwijzen naar een arts of andere hulpverlener. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
8. Samenwerking - Samenwerking - De student kent de grenzen van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de logopedist. (Niveau: inzien)
9. Samenwerking - Samenwerking - De student kan constructief deelnemen aan teambesprekingen. (Niveau: inzien)

Toelichting

De vermelde beroepsspecifieke competenties hebben betrekking op '**schriftelijke taal en rekenen**'. Het opleidingsonderdeel heeft voornamelijk als doel de student kennis en inzicht te laten verwerven in het lees-, schrijf en rekenproces bij kinderen in het basisonderwijs. Aansluitend hierop wordt ter inleiding aandacht besteed aan mogelijke problemen tijdens dit leerproces: leerproblemen. Deze kennis en inzicht vormt de basis om over te gaan naar een verantwoorde diagnostiek en behandeling. Hierop wordt de student hoofdzakelijk geëvalueerd. De aangedulde competenties zijn een eerste stap op vlak van advies/informatieverstrekking en beginnende diagnostiek.

Samenwerking-teambespreking: dit omhelst het samenwerken tijdens het maken van de oefeningen. Samenwerking met medestudenten vormt de basis tot het kunnen samenwerken in teamverband.

Vereiste voorkennis

Competenties

geen voorkennis vereist

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Theunis L. (2005), *Schriftelijke taal en rekenen*. Antwerpen, Lessius Hogeschool - departement logopedie en audiologie. - onuitgegeven cursus.
- Labaere A., Lowette A. (2005), *Schriftelijke taal en rekenen: praktijk*. Antwerpen, Lessius Hogeschool - departement logopedie en audiologie. - onuitgegeven cursus.
- Digitale leeromgeving (Toledo): presentaties, links, oefeningen, informatie
- audiovisueel materiaal: reportages over het aanvankelijk lezen en over het aanvankelijk rekenen.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

Hoorcolleges en oefenpractica: in het kader van verwerving van kennis, inzicht en vaardigheden m.b.t. leren lezen, spellen en rekenen en omschrijving van leerproblemen, voeren de studenten een aantal opdrachten uit. Om de studenten te helpen bij het verwerven van de leerstof, worden oefeningen ter beschikking gesteld op Toledo.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
Praktijk: Hoofdstuk 1 en 2
- 2de examenperiode (mei-juni)
Theorie: Hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 5 en 6
Praktijk: Hoofdstuk 3 en 4
Verdeling van de punten: Theorie: 2/3 en Praktijk: 1/3 van de punten
- 3de examenperiode (augustus-september)
Theorie en praktijk: alle hoofdstukken
Verdeling van de punten: Theorie: 2/3 en Praktijk: 1/3 van de punten

Begeleiding

Tijdens en na de les kunnen de studenten vragen stellen. De studenten worden gestimuleerd om gebruik te maken van de infrastructuur van het studeercentrum: handboeken, tijdschriften, videoreportages, enz.

Gehoor

Code: LA1oGehoor
 Groep: Kernvakken
 Studiepunten: 4
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 1 + 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: CEUPPENS Piet, DE SLOOVERE Marleen, VERMEIREN Annelies
 Coördinator: CEUPPENS Piet

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Gehoor

Inhoud

- Volgende topics komen aan bod:
- Wat is horen?
 - Reflexmatig versus begrijpend horen: horen als geleerd gedrag
 - De normale auditieve ontwikkeling
 - Functies van het horen
 - ALGO als normale screenings- en detectieprocedure
 - Meten van normaal gehoor: de audiologische testbatterij
 - Toon- en spraakaudiometrie
 - zuiver tonaal liminaire audiometrie langs luchtgeleiding
 - zuiver tonale audiometrie langs beengeleiding
 - spraakaudiometrie
 - Impedantiemetrie
 - tympanometrie
 - stapediuserflexmeting
 - Objectieve audiometrie
 - BERA, EcoG, OAE
 - Interactiepatronen tussen ouders en horende kinderen
 - Types van gehoorverliezen
 - Oorzaken van hoorverliezen
 - Impact van een hoorverlies bij kinderen, volwassenen en bejaarden
 - Interactiepatronen tussen ouders en slechthorende kinderen

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
4. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
5. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Toelichting

- beperking: er wordt enkel een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van de hierboven gestelde competenties

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan werkers en studenten in de gezondheidszorg, welzijnzorg en onderwijs over logopedie in het algemeen en over ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied, met als doel preventie en vroegtijdige onderkenning. (Niveau: inzien)
2. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven aan hulpvragers en hun omgeving over vraagstellingen ten aanzien van ontstaan en instandhoudende factoren van stoornissen op logopedisch gebied en

mogelijkheden tot behandeling. (Niveau: weten)

3. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan mogelijke stoornissen op het vlak van stem, spraak, taal en gehoor vroegtijdig opsporen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

4. Advies en informatieverstrekking - Screening - De student kan personen screenen die op verzoek van ouders, leerkrachten, artsen of andere beroepsbeoefenaars worden aangemeld. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

5. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan de verwijzer en/of de gescreende personen en hun omgeving informeren omtrent het resultaat van de screening. (Niveau: weten)

6. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: weten)

7. Advies en informatieverstrekking - Advies en doorverwijzing - De student kan personen doorverwijzen naar een arts of andere hulpverlener. (Niveau: weten)

8. Diagnostiek - Anamnese - De student kan relevante anamnesegegevens ten behoeve van de in te stellen behandeling verzamelen. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)

9. Diagnostiek - Anamnese - De student kan relevante gegevens van andere hulpverleners omtrent de hulpvrager verzamelen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

10. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan het onderzoeksinstrumentarium i.v.m. de stem, de spraak, de taal, het gehoor en de orale functies hanteren, teneinde gegevens te verzamelen die relevant zijn voor de voorwaarden, het gedrag en de stoornissen omtrent communicatie en oraal functioneren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

11. Samenwerking - Samenwerking - De student kent de grenzen van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden van de logopedist. (Niveau: weten)

Toelichting

Beperking: er wordt een enkel een eerste aanzet gegeven tot het ontwikkelen van de hoger genoemde competenties en bovendien beperkt tot normaal horen en de fenomenologie van hoorstoornissen.

Vereiste voorkennis

Competenties

- basiskennis fysica i.v.m. akoestiek
- basiskennis anatomie en fysiologie van de gehoororganen

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving
- Andere: collegenota's worden ter beschikking gesteld

Verplichte leermiddelen

- Batliner, G. (2003). *Spelend leren horen. Tips voor het helpen van kinderen met gehoorstoornissen*. Lannoo, Tielt.

Aanbevolen leermiddelen

- Verstraete, E. (s.d.). *De stilte verbroken. Diagnostiek en revalidatie van personen met een auditieve handicap (deel 1 en 2)*. SIG, Destelbergen
- Forton, G. (2005). *Praktische audiologie en audiometrie*. (3de editie) Garant, Leuven-Apeldoorn.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum

Omschrijving

- Hoorcolleges, kerncolleges, geleide dialogen en demonstraties wisselen elkaar af. Specifieke vaardigheden worden in kleine groepen ingeoefend.
- De studenten worden voortdurend gestimuleerd tot redeneren, kritisch reflecteren en creatief oplossingen en oefeningen te bedenken.
- Gedurende heel de cursus wordt intensief gebruik gemaakt van de digitale leeromgeving. Hier vindt de student voorbeelden, transparanten, schemata, audiovisueel materiaal, oefeningen, discussieborden, ...

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
schriftelijk examen (90% van de punten)
permanente evaluatie aan de hand van oefeningen en opdracht (10% van de punten)
- 2de examenperiode (juni)
schriftelijk examen (95% van de punten)
permanente evaluatie aan de hand van oefeningen en opdracht (5% van de punten)
Voor de berekening van het jaartotaal worden de cijfers uit de eerste en tweede examenperiodes elk voor 50% in rekening gebracht
- 3de examenperiode (september)
uitsluitend schriftelijk examen (100%)

Begeleiding

- De studenten kunnen voor, tijdens en na de colleges vragen stellen
- Permanent overleg met medestudenten en docenten is mogelijk via de digitale leeromgeving

Communicatie

Code: LA1oComm
 Groep: Kernvakken
 Studiepunten: 4
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1 + 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Ilse
 Coördinator: CEUPPENS Piet

Docenten: CEUPPENS Piet, COPPENS Hilde, HUYSKENS Caroline, MANDERS Eric, PEETERS Lieve, SCHRAEYEN Kirsten, SMITS

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Communicatie

Inhoud

- Algemene theoretische introductie rond spraak en communicatie: definitie van communicatie, vormen en niveau's van communicatie, beïnvloedende factoren, ...
- Individueel in kaart brengen en bespreken van de werkpunten rond mondelinge en schriftelijke communicatie
- Opstellen van een te volgen traject/handelsplan (overleg student/docent)
- Individuele begeleidingssessies i.v.m. stem, articulatie, prosodie, communicatieve vaardigheden:
 - verscherpen van het auditief, visueel, en kinesthetisch waarnemingsvermogen door observatie van vaardigheden
 - analyseren en identificeren van het spreek- en communicatiegedrag bij anderen en bij zichzelf
 - bijschaven en wegwerken van de tekortkomingen op de verschillende vlakken van spraak en communicatie
 - inoefenen van correcte en foutieve spraakmodellen met het oog op een diepere automatisatie en flexibiliteit.
 - inoefenen van communicatiestijlen en gesprekstechnieken

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
3. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.

Toelichting

Beperking: de hierboven gestelde algemene competenties hebben enkel betrekking op de eigen communicatieve vaardigheden.

Specifieke competenties

1. Advies en informatieverstrekking - Voorlichting - De student kan voorlichting geven over het gebruik en de functie van stem, spraak, taal en gehoor bij spreekberoepen. (Niveau: weten)
2. Behandeling - Planning - De student kan het hoofddoel en de subdoelstellingen van de behandeling bepalen. (Niveau: toepassen)
3. Behandeling - Planning - De student kan over het behandelplan rapporteren en overleggen met de verwijzer. (Niveau: toepassen)
4. Behandeling - Planning - De student kan het behandelplan overleggen met de hulpvrager en omgeving. (Niveau: toepassen)
5. Behandeling - Behandeling - De student kan de juiste methoden en hulpmiddelen kiezen en op systematische wijze toepassen om de stoornis op logopedisch gebied te kunnen beïnvloeden. (Niveau: toepassen)
6. Behandeling - Behandeling - De student kan de verwijzer en het behandelteam informeren omtrent het verloop van de behandeling. (Niveau: toepassen)
7. Behandeling - Behandeling - De student kan het behandelplan tijdens de uitvoeringsfase bijstellen indien nodig. (Niveau: toepassen)
8. Behandeling - Behandeling - De student kan de doelstellingen, het verloop en het resultaat van de behandeling

registreren en rapporteren. (Niveau: toepassen)

9. Behandeling - Evaluatie - De student kan het effect van de behandeling evalueren. (Niveau: toepassen)

Toelichting

Beperking: de hierboven gestelde beroepsspecifieke competenties i.v.m. planning, behandeling en evaluatie hebben enkel betrekking op het toepassen op de eigen communicatieve vaardigheden van de student.

Vereiste voorkennis

Competenties

Op basis van een adviesproef **voor** de aanvang van het academiejaar wordt aan de individuele student meegedeeld of hij/zij over voldoende basiscompetenties beschikt inzake stem en spraak om aan dit opleidingsonderdeel met succes deel te nemen. Dit advies is niet bindend, het is louter adviserend.

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www
- Andere: spiegel

Verplichte leermiddelen

- Huybrechts, G (1999). *Articulatie in de praktijk: consonanten*. Leuven/Amersfoort: Acco
- Huybrechts, G (1999). *Articulatie in de praktijk: vocalen en diftongen*. Leuven/Amersfoort: Acco
- Manders, E. (2004). *Communicatie: communicatieve vaardigheden*. Onuitgegeven cursus

Aanbevolen leermiddelen

- Timmermans, B. (2004). *Klink Klaar: een uitspraak- en intonatiegids voor het Nederlands*. Leuven: Davidsfonds
- Eldar, A.M. (1997). *Spreken en zingen*. (44ste dr. Herz. en bijgew. door Franken, M.C., Kooijman, P.G.C). AssenVan Gorcum
- Van Meer, K. en Van Neijenhof, J. (2000). *Elementaire sociale vaardigheden*. Diegem: Kluwer

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum
- begeleide zelfstudie
- Andere: individuele begeleidingssessies en portfolio

Omschrijving

Naast enkele theoretische groepscolleges en enkele oefenpractica zal de student sterk individueel moeten werken. Hij wordt hierin begeleid door een peter/meter (student uit Bachelor3) en een mentor. In overleg met de peter/meter en de mentor wordt een handelingsplan uitgezet. De student werkt zelf binnen dit handelingsplan en brengt hierover verslag uit bij de peter/meter en mentor. De vorderingen en nieuwe initiatieven van de student worden door de student bijgehouden in een portfolio.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
Mondelinge proef ter evaluatie van de ingeoefende vaardigheden
- 2de examenperiode (mei-juni)
Mondelinge proef ter evaluatie van de ingeoefende vaardigheden, aangevuld met een schriftelijk examen rond theorie communicatie en een spellingsproef

- Derde examenperiode (augustus-september)
Mondelinge proef ter evaluatie van de ingeoeffende vaardigheden, aangevuld met een schriftelijk examen rond theorie communicatie en een spellingsproef
- Puntenweging binnen dit opleidingsonderdeel:
Theorie: 1/5 van de punten
Vaardigheden: 4/5 van de punten

Begeleiding

Naast de voorziene individuele begeleiding op de hogeschool kan aanvullende begeleiding geadviseerd worden (intra of extra muros)

Taalwetenschappen

Code: LA1oTaalwet
Groep: Hulpwetenschappen
Studiepunten: 4
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: CORNETTE Catherine, ELEN Rik
Coördinator: ELEN Rik

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Taalwetenschappen

Inhoud

De overtuiging dat de vraag ' wat is taal ? ' niet éénduidig beantwoord kan worden, vormt het uitgangspunt voor de colleges. de kenmerken van menselijke natuurlijke taal worden besproken, alsook enkele taalmodellen. Vervolgens wordt ingegaan op verschillende studiedomeinen binnen de linguïstiek (soico-, neuro- en psycholinguïstiek). Overgegaan wordt dan naar de bespreking van de fonetiek. Het accent ligt hierbij op het articulatorisch standpunt.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

In het opleidingsonderdeel Taalwetenschappen komen inhouden aan bod die de student nodig heeft om andere elementen uit het curriculum te kunnen doorgronden. In die zin leidt de verworven kennis slechts indirect tot beroepsspecifieke competenties.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Elen, R. (2005). *Inleiding taalwetenschappen*. Onuitgegeven cursus.
Elen, R. (2005). *Fonetiek*. Onuitgegeven cursus.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum
- Andere: monitoraat

Omschrijving

Oefenpracticum voor fonetisch schrift.
Middels drie monitoraatsessies wordt ingegaan op specifieke vragen van de studenten.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
schriftelijk examen
- 3de examenperiode (september)
schriftelijk examen

Begeleiding

- mogelijkheid tot stellen van vragen tijdens, voor en na de colleges.
- oefeningen
- monitoraat

Algemene psychologie

Code: LA1oAlgPsy
Groep: Hulpwetenschappen
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: SCHOUPPE Hugo
Coördinator: SCHOUPPE Hugo

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Algemene psychologie

Inhoud

In het eerste hoofdstuk wordt de psychologie als wetenschap gesitueerd. De term wordt gedefinieerd en er wordt kort op de geschiedenis van de psychologie ingegaan. Daarnaast wordt de wetenschappelijke psychologie ook geplaatst naast mensenkennis en pseudo-wetenschappen zoals parapsychologie.

Een overzicht van het vakgebied wordt gegeven in hoofdstuk 2. Nadat enkele mogelijke indelingen worden gesuggereerd, wordt geopteerd voor een indeling in de vijf basisdisciplines: methodenleer, functieleer, persoonlijkheidsleer, ontwikkelingsleer en sociale psychologie. Van iedere basisdiscipline worden twee specialismen als voorbeeld opgenomen.

In hoofdstuk 3 komen de onderzoeksmethoden in de psychologie aan bod. Naast beschrijvend (observatie, vragenlijst, interview) en relationeel onderzoek ligt de nadruk op de beschrijving van experimenteel onderzoek.

De eerste 3 hoofdstukken vormen een inleiding tot het vakgebied en geven een antwoord op de vraag: "wat is psychologie?". In de volgende hoofdstukken komen de klassieke thema's van de functieleer aan bod.

Hoofdstuk 4 handelt over de waarneming. Na een korte bespreking van het visuele systeem worden de data-gestuurde en conceptueel gestuurde waarneming besproken. Drie argumenten voor deze laatste benadering worden gegeven: perceptuele constanten, illusies en de organisatie van de waarneming. Beide benaderingen worden ook toegepast op het gebied van de meting van de waarnemingsdrempels en signaaldetectie.

Het geheugen komt aan bod in hoofdstuk 5. De structuur en de werking van het menselijke geheugen wordt besproken vanuit een informatieverwerkende benadering. Qua structuur wordt ingegaan op de mogelijke componenten van het menselijk geheugen en de representatie van informatie. Voor wat betreft de werking van het geheugen worden enkele processen besproken zoals vergeten, ophalen van informatie en aandacht.

In hoofdstuk 6 komen de klassieke en operante conditionering, samen met hun uitgebreide begrippenarsenaal, aan bod. Zowel de proefopstelling als resultaten als praktische toepassing worden besproken. In het bijzonder wordt kort ingegaan op de leerpsychologische fundering van de gedragstherapie.

Emotie vormt het thema van hoofdstuk 7. Eerst wordt kort ingegaan op de biologische basis van emoties. Daarna wordt de 2-factoren theorie van Schachter besproken waarin emoties zowel een gevolg kunnen zijn van een interne (lichamelijke) toestand als van externe factoren. Tot slot wordt kort het fenomeen van emotionele intelligentie aangesneden.

Hoofdstuk 8 bespreekt de menselijke motivatie. Na enkele klassieke motivatietheorieën zoals deze van Maslow, Herzberg en McGregor komen ook de recentere billijkheidstheorie en de verwachtingstheorie aan bod.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

De studenten kennen de terminologie en de theoretische achtergrond van enkele psychologische functies zoals waarnemen, geheugen, leren, emotie en motivatie. Ze hebben ook een inzicht in het gebruik van typisch psychologische onderzoeksmethoden, in het bijzonder van experimenteel onderzoek.

Zij leren kritisch met de leerstof omgaan en kunnen op eigen kracht wetenschappelijke lectuur opzoeken en verwerken.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

Eigen syllabus.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

De leerstof wordt in hoorcolleges gegeven. Via vragen en kleine opdrachten wordt toch gestreefd naar enige interactiviteit tussen docent en student.

Daarnaast zijn er ook enkele oefeningen. Hierin wordt de leerstof verder uitgediept door middel van demo-experimenten, audio-visueel materiaal, eigen voorbeelden of gegevens van de studenten.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
Het examen bestaat uit een meerkeuze vraag gedeelte en korte open vragen; beide staan op de helft van de punten.

Het meerkeuze gedeelte werkt met giscorrectie, waarbij 1/N-1 punt wordt afgetrokken per fout antwoord (N is het aantal alternatieven per vraag). Het meerkeuze gedeelte peilt zowel naar kennis (bv. definitie van een concept) als inzicht (bv. de studenten dienen zelf een berekening te doen).

Met de korte open vragen kan zowel naar kennis, inzicht als kritische ingesteldheid gepeild worden.

- 3de examenperiode (augustus-september)
Idem 1ste examenperiode.

Begeleiding

De studenten kunnen steeds contact opnemen met de docent voor of na de les. Ook via e-mail is hij bereikbaar.

Er zijn geen afzonderlijke monitoraten voorzien voor dit opleidingsonderdeel.

Psychomotoriek

Code: LA1oPsychom
Groep: Hulpwetenschappen
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: SCHRAEYEN Kirsten, SIMONS Johan, SMITS Ilse
Coördinator: SMITS Ilse

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Psychomotoriek

Inhoud

- Inleiding.
- Deel 1: Normale motorische ontwikkeling.
 - Hoofdstuk 1: De term ontwikkeling.
 - Hoofdstuk 2: De visies op ontwikkeling, theoretische en praktische implicaties.
 - Hoofdstuk 3: De motorische ontwikkeling gedurende de eerste levensjaren.
 - Hoofdstuk 4: De basismotorische vaardigheden.
 - Toepassing op Deel 1: Observatie van de normale motorische ontwikkeling (eventueel gekoppeld aan andere observaties van Taal, Spraak).
- Deel 2: De psychomotorische diagnostiek.
 - Hoofdstuk 1: De psychomotorische diagnostiek bij kinderen.
 - Motorisch domein.
 - De motorische ontwikkeling.
 - De coördinatie.
 - De lateralisatie.
 - De handvaardigheid.
 - Het schrijven.
 - Het lichaamsschema.
 - De ruimtelijke oriëntatie.
 - Motorisch cognitief domein.
 - Visuele waarneming.
 - Auditieve waarneming.
 - Sociaal-affectief domein.
 - Toepassing: Afname en interpretatie van een test voor visuele waarneming.
- Deel 3: Therapeutische doelstellingen.
 - Hoofdstuk 1: Situering van de problematiek.
 - Hoofdstuk 2: Doelstellingen bij kinderen.
- Deel 4: Psychomotorische opvoeding en psychomotorische therapie.
 - Hoofdstuk 1: Technieken van PM-opvoeding en -therapie.
 - Hoofdstuk 2: Psychomotorische opvoeding.
 - Hoofdstuk 3: De bewegingspedagogiek volgens Sherborne.

- Hoofdstuk 4: Psychomotorische therapie.
- Hoofdstuk 5: Houding van de therapeut.
- Hoofdstuk 6: Evidence based psychomotorische diagnostiek en therapie.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Diagnostiek - Analyse van de verwijzing - De student kan de verwijzing van de behandelende arts, tandarts of andere verwijzende instanties analyseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
2. Diagnostiek - Anamnese - De student kan relevante gegevens van andere hulpverleners omtrent de hulpvrager verzamelen. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
3. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan het onderzoeksinstrumentarium i.v.m. de stem, de spraak, de taal, het gehoor en de orale functies hanteren, teneinde gegevens te verzamelen die relevant zijn voor de voorwaarden, het gedrag en de stoornissen omtrent communicatie en oraal functioneren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Diagnostiek - Onderzoek - De student kan de verzamelde gegevens registreren en rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Behandeling - Analyse van behandelingsmogelijkheden - De student kan overwegen welke logopedische methoden en hulpmiddelen toegepast kunnen worden. (Niveau: inzien)
6. Behandeling - Planning - De student kan het hoofddoel en de subdoelstellingen van de behandeling bepalen. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
7. Behandeling - Behandeling - De student kan de juiste methoden en hulpmiddelen kiezen en op systematische wijze toepassen om de stoornis op logopedisch gebied te kunnen beïnvloeden. (Niveau: weten)

Toelichting

- *Kennis* bijbrengen over de verschillende elementen die deel uitmaken van psychomotoriek bij kinderen.
- *Inzicht* verwerven in verband met de normale motorische ontwikkeling, een aantal zorgvuldig gekozen diagnostische instrumenten, therapeutische doelstellingen en verschillende vormen van psychomotorische opvoeding en therapie.
- Inzicht verwerven in de opbouw van tests rond visuele waarneming.
- Inzicht opbouwen in de doelen verbonden aan de testonderdelen voor visuele waarneming.
- Een gerichte observatie uitvoeren van de motorische mogelijkheden van een opgroeiend kind.
- Vanuit de normale motorische ontwikkeling, afwijkingen kunnen aanduiden tijdens het observeren van kinderen.
- Een test rond visuele waarneming afnemen en de verzamelde gegevens ordenen en interpreteren.

Vereiste voorkennis

Competenties

geen voorkennis vereist

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Simons, J. (2004). *Introductie tot de psychomotoriek*. Leuven: Garant.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum
- Andere: individuele opdrachten

Omschrijving

Uitgaande van het studiemateriaal zal gepoogd worden een zo levendig mogelijke interactie met de studenten op te bouwen. De theoretische lessen zullen gedocumenteerd worden aan de hand van video's en demonstraties. Toepassingen gebeuren via werkcolleges met voorbereiding en inoefening van de opdrachten.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

- 1ste examenperiode
Open vragen i.v.m. de theorie en praktische oefeningen i.v.m. de oefensessies.
75% van de punten hebben betrekking op de theorie. 25% van de punten hebben betrekking op de oefensessies.
- 3de examenperiode
Idem 1ste examenperiode

Begeleiding

- De mogelijkheid tot het stellen van vragen, dit zowel voor, tijdens als na de contacturen. Na elk hoofdstuk formuleren de studenten zelf vragen bij dit deel en worden ze exemplarisch ook beantwoord. De laatste les zal gebruikt worden als vragenles. De docent is telefonisch of per fax bereikbaar op zijn thuisadres.
- Tijdens de oefensessies worden de opdrachten en vragen besproken. Individuele bespreking van de opdrachten is mogelijk op vraag van de student.

Algemene anatomie en fysiologie met specifieke aandacht voor spraak-, stem- en gehoororganen

Code: LA1oAlAnFysSSG
 Groep: Hulpwetenschappen
 Studiepunten: 5
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1 + 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: DECLERCQ Ann, VERTRIEEST Rudy
 Coördinator: DECLERCQ Ann

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Algemene anatomie en fysiologie met specifieke aandacht voor spraak-, stem- en gehoororganen

Inhoud

Algemene anatomie en fysiologie

- Beenderstelsel, spierstelsel
- Spijsverteringsstelsel.
- Ademhalingsstelsel.
- Uitscheidingsstelsel,
- Hormoonstelsel.
- Bloedvaatstelsel en lymfatisch systeem.
- Zintuigen.
- Huid, geslachtsorganen.

Anatomie en fysiologie van de spraak-, stem- en gehoororganen

Vanuit een functioneel standpunt wordt de anatomie van de stem-, spraak- en gehoororganen belicht. De fysiologie van het strottenhoofd en de resonantieruimten worden beschreven waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de fonatorische rol als aan de primaire functies. De functies van het oor worden ontleed.

De cursus is als volgt onderverdeeld

- Functionele anatomie van de larynx.
- Functionele anatomie van de resonantieruimten.
- Functionele anatomie van het oor.
- Fysiologie van de larynx.
- Fysiologie van de resonantieruimten.
- Fysiologie van het oor.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

Algemene anatomie en fysiologie

- De student moet zich bewust zijn van de opbouw en werking van de verschillende organen en dit kunnen herkennen. De student moet de functie van de verschillende orgaansystemen en hun onderlinge samenhang en wisselwerking begrijpen, waardoor hij het menselijk lichaam als een geheel leert zien.
- Met de opgedane kennis moet de student in staat kunnen zijn een logopedisch probleem te evalueren en te situeren in een context van een algemeen lichamelijk functioneren. De student moet zelfstandig de anatomische onderbouw of fysiologische functie van een logopedisch probleem kunnen identificeren.

Anatomie en fysiologie van de spraak-, stem- en gehoororganen

- De terminologie kennen aangaande de anatomie en de fysiologie van de stem-, spraak- en gehoororganen.
- Inzicht verwerven in de werking van de stem-, spraak- en gehoororganen.

- Het doel is dat de student de leerstof begrijpt en de opgedane kennis correct kan formuleren.
- De leergierigheid wordt gestimuleerd.

Vereiste voorkennis

Competenties

De basis biologie, met kennis van de cel en genetica, wordt verwacht gekend te zijn. Dit komt aan bod in de instapmodule.

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus

Verplichte leermiddelen

Algemene anatomie en fysiologie

- Kirchmann, L.L., Geskes, G.G., en De Groot, R.P. (eds.) (s.d.). *Anatomie en fysiologie van de mens*. De Tijdstroom: Lochem.

Anatomie en fysiologie van de spraak-, stem- en gehoororganen

- Verriest, R. (s.d.). *Anatomie en fysiologie van de stem-, spraak- en gehoororganen*. Onuitgegeven cursus.

Aanbevolen leermiddelen

Aanbevolen

- Putz R., en Pabst, R. (eds.) (1994). *Sobotta: atlas van de menselijke anatomie. Deel 1 en 2*. Bohn Stafleu Van Loghum: Houten.
- Warawick, R., en Williams, p. (s.d.). *Gray's anatomy*. London: Langman.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari)
Anatomie en fysiologie van de spraak-, stem- en gehoororganen:
schriftelijk examen
3/5 van de punten
- 2de examenperiode (mei-juni)
Algemene anatomie en fysiologie:
schriftelijk examen
2/5 van de punten
- 3de examenperiode (augustus-september)
Algemene anatomie en fysiologie:
schriftelijk examen
2/5 van de punten
Anatomie en fysiologie van de spraak-, stem- en gehoororganen:
schriftelijk examen
3/5 van de punten

Begeleiding

Algemene anatomie en fysiologie

Ter beschikking stellen van materiaal (illustraties en anatomische modellen) ter ondersteuning van de theoretische leerstof.

Praktische toelichting bij het gebruik van het beschikbaar multimedia materiaal.

Anatomie en fysiologie van de spraak-, stem- en gehoororganen

De studenten kunnen voor, tijdens en na de les vragen stellen.

Neurologie

Code: 1LAoNeuro
Groep: Hulpwetenschappen
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: GOEMAN Johan
Coördinator: GOEMAN Johan

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Neurologie

Inhoud

- Microscopische anatomie van het zenuwstelsel en bespreking van enkele fysiologische principes.
- Anatomie van het centraal zenuwstelsel en bespreking van een aantal belangrijke kenmerken van het perifere zenuwstelsel.
- Semiologie van de neurologische symptomen.
- Onderzoekstechnieken.
- Neurologische aandoeningen:
 - Cerebrovasculaire aandoeningen.
 - Cerebellaire aandoeningen.
 - Hersenstamsyndromen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

Kennis en inzicht verwerven met betrekking tot de anatomie van het centraal zenuwstelsel en de perifere zenuwen, met referentie naar functie en mogelijke relevantie in de kliniek. De link leren leggen tussen anatomie en ziektebeelden.

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen specifieke voorkennis vereist.

Leermiddelen

Type

- cursus
- Andere: CDrom Menselijke Anatomie (Sobotta) in de bibliotheek

Verplichte leermiddelen

Goeman, J. (s.d.). *Neuroanatomie. Onderzoekstechnieken in de neurologie en neurologische aandoeningen*. Onuitgegeven

cursus.

Aanbevolen leermiddelen

CD Rom Human Anatomy (Sobotta), te bekijken in bibliotheek. Wordt sterk aanbevolen om een voldoende ruimtelijk inzicht in de anatomie van het zenuwstelsel te verkrijgen.
Tijdens de colleges worden interessante websites vermeld.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- Andere: Assignments

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

- 2de examenperiode (mei-juni)
schriftelijk examen
- 3de examenperiode (augustus-september)
schriftelijk examen

Begeleiding

De studenten kunnen voor, tijdens en na de les vragen stellen.

Fysica

Code: LA1oFysica
 Groep: Hulpwetenschappen
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1 + 2
 Onderwijsstaal: Nederlands
 Docenten: VERNIMMEN Guillain
 Coördinator: VERNIMMEN Guillain

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Fysica

Inhoud

Fundamenten

- *Druk*: druk in een gas, normale luchtdruk, drukverschil over een membraan, gaswetten.
- *Energie*: arbeid, potentiële energie, kinetische energie, energieomzettingen, behoud van energie, vermogen, intensiteit.
- *Trillingen*: periodieke bewegingen, uitwijkingsfunctie, harmonische trillingen, frequentie, pulsatie, periode, amplitude, fase, ongedempte en gedempte trillingen, vrije en gedwongen trillingen, eigenfrequentie, resonantie, samenstellen van trillingen.
- *Golven*: lopende golven, golfsnelheid, golflengte, transversale en longitudinale golven, ongedempte en gedempte golven, vlakke en sferische golven, terugkaatsing van lopende golven, staande golven, resonantie, breking, buiging, interferentie.
- *Stroming van fluïda*: laminaire en turbulente stroming, Bernoulli-effect.
- *Impedantie*: energieresonantie, mechanische en akoestische impedantie, voortplanting door verschillende media.

Geluid

- *Kenmerken*: geluidsbron, geluidsdruk, geluidssnelheid, geluidsintensiteit, verband tussen geluidsdruk en geluidsintensiteit, meerdere geluidsbronnen, drukamplitude, reverberatietijd.
- *Luidheid*: decibel, verschillende decibelschalen, foon en soon.
- *Toonhoogte en klank*: toonhoogte en frequentie, octaaf, toonhoogteschaal, meerdere simultane tonen, virtuele toonhoogte, meerdere opeenvolgende tonen, frequentiediscriminatie, wet van Weber-Fechner.
- *Klank*: muziek en lawaai, toon en klank, grondtoon en boventonen, spectrum van een klank.
- *Signalen*: periodiek en niet-periodiek, signaalvorm, ruis, transiënten.
- *Systemen*: tijdsinvariante en tijdsvariante, lineaire en niet-lineaire.
- *Filters*: soorten filters, bandbreedte, invloed van filters op het spectrum.
- *Ruis*: spectrale dichtheid, soorten ruis, signaal-ruisverhouding.
- *Synthese*: samenstelling van harmonische geluidsgolven, invloed op de golfvorm, willekeurige geluidsgolven.
- *Analyse*: Fourieranalyse, analyse door banddoorlaatfilters, spectrogram, tijdsresolutie en frequentieresolutie.
- *Digitale signaalverwerking*: bemonstering, Nyquisttheorema, aliasing, kwantificering.

Gehoor

- *Anatomie van het gehoororgaan*: buiten-, midden- en binnenoor.
- *Werking van het gehoororgaan*: buiten-, midden- en binnenoor.
- *Maskering*: simultane maskering (door ruis en zuivere tonen), niet-simultane maskering, auditieve vermoeidheid.
- *Kritieke banden*: kritieke band, kritieke bandbreedte, frequentiediscriminatie, luidheid.

Spraak

- *Communicatie*: van idee naar spraak, spraakcirkel, terugkoppelmechanisme.
- *Anatomie van de spraakorganen*: longen, stembanden en stemkanaal.
- *Werking van de spraakorganen*: longen, stembandtrilling, jitter en shimmer, resonantieruimten, formanten.
- *Articulatie*: model van het stemkanaal, klinkerdriehoek, formantverschuivingen.
- *Algemene karakteristieken van het spraaksignaal*: gemiddelde toonhoogte, gemiddelde spectrale inhoud, klinkers, medeklinkers, gecombineerde klanken, model van de spraakproductie.

In het eerste semester wordt vooral aandacht besteed aan de fundamentele van geluidproductie en geluidsoverdracht, om af te sluiten met de normale werking van gehoor en stem. Tijdens het tweede semester gaan we dieper in op de fysica van gehoor en stem, met hun afwijkingen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.

Toelichting

- De denk- en redeneervaardigheid is beperkt tot het beredeneren van problemen en het verklaren en voorspellen van fenomenen binnen het opleidingsonderdeel.
- Het kritisch reflecteren beperkt zich tot een kritische houding tegenover verklaringen van verschijnselen binnen het opleidingsonderdeel en de interpretatie van (meet)resultaten.
- Het teamgericht kunnen werken is beperkt tot het kunnen samenwerken met medestudenten aan problemen gesteld binnen dit opleidingsonderdeel.
- *Kennis en inzicht*: Verklaring van de fysische achtergronden van geluid, de eigenschappen van geluid, de waarneming van geluid en de productie van spraak. Deze basiskennis laat toe om later in de praktijk problemen in verband met spraak en gehoor op een kritische manier te bekijken.
- *Vaardigheden*: Interpretatie van de aflezing van decibelmeters en audiometers. Analyseren en interpreteren van spectra en spectrogrammen van de menselijke stem.
- *Attitudes*: Nauwkeurigheid en kritische ingesteldheid.

Vereiste voorkennis

Competenties

De studenten moeten kennis en inzicht hebben in de basisbegrippen van de fysica: meten (grootheden, eenheden, dimensies), bewegingsleer (positie, tijd, snelheid, versnelling) en krachtenleer (beginselen van Newton, samenstellen van krachten, eigenschappen van speciale krachten, mechanische werktuigen). Bovendien moeten ze op wiskundig vlak kunnen rekenen met machten en logaritmes.

Al deze items worden aangeboden in de instapmodule.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

Vernimmen, G. (2006). *Fysica*. Onuitgegeven cursus. Lessius Hogeschool.

Aanbevolen leermiddelen

- Op Toledo vinden de studenten de presentaties van de hoorcolleges, oefeningen (gevolgd door oplossingen), voorbeeldgeluiden en links naar interessante webstekken.
- Fyslets, simulaties, cursussen, oefenmateriaal en extra informatie zijn te vinden op het WWW.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- oefenpracticum

Omschrijving

- Tijdens de hoorcolleges, die interactief verlopen, worden ook mechanische demonstraties en geluidsdemonstraties gegeven. Daarnaast worden bepaalde internetpagina's geconsulteerd als illustratie- of als oefenmateriaal.
- Op de discussieseminaries worden denkvragen en rekenvraagstukken besproken.
- Specifieke vaardigheden, zoals het werken met decibelmeters en audiometers, evenals het analyseren en interpreteren van spectra en spectrogrammen, worden ingeoeffend tijdens de oefenpractica.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen
- permanente evaluatie

Omschrijving

- 1ste examenperiode (januari):
 - permanente evaluatie aan de hand van oefeningen en opdrachten tijdens oefenpractica (10% van de punten van deze examenperiode)
 - schriftelijk examen (open boek) bestaande uit meerkeuzevragen (90% van de punten van deze examenperiode). De doelstellingen worden getoetst aan de hand van denkvragen en oefeningen. Het gewicht van dit examen in relatie tot het totaal aantal studiepunten voor dit opleidingsonderdeel bedraagt 40%.
- 2de examenperiode (mei-juni):
 - permanente evaluatie aan de hand van oefeningen en opdrachten tijdens oefenpractica (10% van de punten van deze examenperiode)
 - mondeling examen (open boek) met schriftelijke voorbereiding (90% van de punten van deze examenperiode). De doelstellingen worden getoetst aan de hand van een denkvraag, een rekenvraagstuk en de bespreking van een spectrum of spectrogram. Het gewicht van dit examen in relatie tot het totaal aantal studiepunten voor dit opleidingsonderdeel bedraagt 60%.
- 3de examenperiode (augustus-september):
 - mondeling examen (open boek) met schriftelijke voorbereiding. De doelstellingen worden getoetst aan de hand van een denkvraag, een rekenvraagstuk en de bespreking van een spectrum of spectrogram.

Begeleiding

- De studenten kunnen voor, tijdens en na de colleges vragen stellen. Ook kunnen studenten, na afspraak, op individuele basis vragen stellen.
- Tijdens de discussieseminaries en oefenpractica kunnen studenten op een meer geïndividualiseerde basis problemen bespreken.
- Via de leeromgeving worden op regelmatige tijdstippen oefeningen aangeboden om het leerproces te stimuleren en te evalueren. Feedback over de oefeningen wordt gegeven tijdens de hoorcolleges en discussieseminaries.
- Tijdens de hoorcolleges en op de leeromgeving worden links aangegeven naar webstekken voor extra informatie.
- Op de leeromgeving zijn voorbeeldgeluiden met uitleg te vinden, zodat de student daarmee zelf aan de slag kan.

Wetenschappelijk handelen

Code: LA1oWetHand
 Groep: Hulpwetenschappen
 Studiepunten: 6
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: CORNETTE Catherine, ELEN Rik, TUTELEERS Hilde, VALKENEERS Guido
 Coördinator: CORNETTE Catherine

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Wetenschappelijk handelen

Inhoud

- De student leert de verschillende stappen van de wetenschappelijke onderzoeksmethodiek kennen. Dit impliceert :
- Het inzien van het belang van wetenschappelijk onderzoek in de logopedie en audiologie.
 - Het kennen van verschillende soorten wetenschappelijk onderzoek.
 - De formulering van onderzoeksvragen (c.q. hypothesen).
 - Het beoordelen van onderzoeksinstrumenten op basis van de psychometrische kenmerken.
 - Het toepassen van elementen uit de beschrijvende statistiek en van het correlatievraagstuk.
 - Het verzamelen en ordenen van gegevens.
 - Het interpreteren van gegevens.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.

Toelichting

In het eerste jaar wordt een eerste aanzet gegeven tot deze competenties.

Specifieke competenties

1. Research - Signalering - De student kan theoretische en praktische onderwerpen binnen het logopedische vakgebied, die in aanmerking komen voor nader onderzoek signaleren. (Niveau: Inzien)
2. Research - Uitvoering - De student kan zelfstandig of in samenwerking met andere logopedisten onderzoek uitvoeren in het logopedische vakgebied. (Niveau: toepassen)
3. Research - Uitvoering - De student kan participeren in multidisciplinair onderzoek waar logopedische aspecten deel van uitmaken. (Niveau: Inzien)
4. Research - Uitvoering - De student kan bijdragen leveren aan onderzoek gericht op wetenschappelijke kennisontwikkeling t.b.v. gezondheidszorg, welzijnszorg, onderwijs en bedrijfsleven. (Niveau: Inzien) (Kerncompetentie)
5. Research - Uitvoering - De student kan onderzoeksresultaten presenteren d.m.v. publicaties in vaktijdschriften, deelname aan symposia, e.d. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Research - Evaluatie - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: Inzien)
7. Research - Evaluatie - De student kan eigen onderzoekswerk kritisch evalueren en bijsturen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Toelichting

De student leert de principes van het wetenschappelijk onderzoek kennen en begrijpen i.f.v. de oplossing van problemen in de mondelinge en de schriftelijke communicatie. Met behulp van oefeningen en opdrachten doorloopt hij zelf enkele stappen van het empirisch onderzoek en leert hij een kwaliteitsvolle redenering op te bouwen.

Vereiste voorkennis

Competenties

- Kennis en begrip van elementen uit de beschrijvende statistiek.
- Basisvaardigheden van MS Excel.

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- Elen, R. (2005). *Research in Logopedie en Audiologie*. Herentals: VVL
- Tuteleers, H. (s.d.) *Statistiek deel 1: Kenmerken van de statistische karakteristieken*. Onuitgegeven cursus.
- Van Peet, A., Van den Wittenboer G., en Hox J. (2004). *Toegepaste statistiek, beschrijvende technieken*. Groningen: Wolters Noordhoff

Aanbevolen leermiddelen

- Drenth, P.J.D. (1977). *Inleiding in de testtheorie* (2de dr.). Deventer: Van Loghum Slaterus
- Moore, D.S. en McCabe, G.P. (1997). *Statistiek in de praktijk* (2de herz.dr.) Eindhoven: Academic Service

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

In de hoorcolleges wordt de theoretische basis van de wetenschappelijke methodiek gelegd. Deze vormt dan ook de rode draad doorheen dit opleidingsonderdeel. Bovendien worden er oefeningen aangeboden waarin de principes van de statistiek kunnen worden ingeoefend.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- mondeling examen

Omschrijving

- 2de examenperiode (mei-juni)
Methodiek van het wetenschappelijk handelen
mondeling examen
Statistiek
schriftelijk examen
- 3de examenperiode (augustus-september)
idem 2de examenperiode

Het gewicht van de verschillende hoofdstukken in verhouding tot het totale cijfer is als volgt:

- Methodiek van het wetenschappelijk handelen: 67%
- Statistiek: 33%

Begeleiding

De studenten kunnen zowel tijdens als na de colleges vragen stellen over de gegeven leerstof. Desgevallend kan een afspraak worden gemaakt voor verdere toelichting van moeilijkheden die zich voordoen bij de verwerking van de leerstof. Studenten kunnen extra oefeningen maken die niet expliciet in de colleges behandeld worden. Feedback over deze oefeningen en over de in de colleges besproken opdrachten wordt gegeven middels de leeromgeving TOLEDO.

